

Řád vypůjčování, reprodukování a vystavování archiválií mimo archiv.

I. Úvodní ustanovení

1. Originály archiválií z fondů a sbírek Archivu hlavního města Prahy mohou být vypůjčeny mimo archiv pro účely výstavní, studijní, nebo k provedení jejich reprodukce pouze ve **zcela výjimečných závažných případech**, kdy je nelze rovnocenně nahradit věrnými kopiemi, ani reprodukovat technickými prostředky Archivu v požadované kvalitě.
2. Pro vypůjčování a veřejné vystavování originálů archiválií z fondů a sbírek Archivu hlavního města Prahy v těchto výjimečných případech se stanovují následující **zásady, jejichž dodržení je bezpodmínečně závazné** pro všechny žadatele o výpůjčku, pro osoby, jež jakkoli přijdou do přímého styku s vypůjčenými archiváliemi, pro vystavovatele, pořadatele výstav a osoby i organizace, které zajišťují instalaci, technickou obsluhu a ostrahu expozic (dále jen „vypůjčitel“).
3. Vypůjčitel se podpisem smlouvy o výpůjčce archiválií zavazuje dodržovat tento řád. Písemný závazek k dodržení těchto zásad je nezbytným předpokladem pro vypůjčení archiválií a pro udělení souhlasu k jejich vystavení nebo reprodukování mimo archiv.

II. Podmínky pro vypůjčování archiválií

1. Originály archiválií se vypůjčují pro výstavní, studijní a další účely pouze právníckým osobám, a to na základě posouzení
 - a) účelu, vědecké či kulturní závažnosti a délky trvání akce, pro niž je výpůjčka žádána,
 - b) záruk, které žadatel skýtá s ohledem na odborné zacházení s dokumenty a jejich ochranu před poškozením nebo odcizením,
 - c) fyzického stavu požadovaných archiválií, tj. se souhlasem restaurátorské a konzervátorské dílny Archivu hlavního města Prahy.Posouzení provádí ředitel archivu. Zapůjčení originálů archiválií může být odepřeno.
2. O vypůjčení originálů archiválií a jeho podmínkách rozhoduje výhradně ředitel archivu.
3. Žádost o výpůjčku archiválií zašle žadatel řediteli archivu nejpozději 6 měsíců před zahájením výstavy. Nedodržení této lhůty může znamenat, že požadované archiválie nebudou zapůjčeny.
4. Výpůjčka se uskutečňuje vždy na základě Smlouvy o výpůjčce archiválií, jejíž nedílnou součástí je: Seznam půjčených archiválií s pojistnými částkami, Protokol o stavu půjčovaných archiválií, Řád vypůjčování, reprodukování a vystavování archiválií mimo archiv a Protokol o předání a převzetí archiválií. Tento protokol je stvrzen podpisem a razítkem statutárního zástupce vypůjčitele i půjčitele a vyhotovuje se ve dvou stejnopisech, po jednom pro vypůjčitele a půjčitele. Protokol o předání a převzetí archiválií musí obsahovat:

- ◆ přesnou identifikaci vypůjčitele a půjčitele
- ◆ písemnou plnou moc zástupce vypůjčitele k převzetí (vrácení) vypůjčených archiválií
- ◆ přesnou identifikaci účelu využití vypůjčených archiválií
- ◆ datum počátku a konce výpůjčky a datum převzetí a vrácení výpůjčky
- ◆ seznam vypůjčovaných archiválií, uvádějící název a signaturu každé jednotlivé archiválie a další údaje, nezbytné pro její bezpečnou identifikaci
- ◆ záznam o stavu archiválie při vrácení

Výpůjčka se na základě protokolu o předání a převzetí archiválií zaznamenává do Knihy výpůjček archiválií.

5. Archiválie určené k výpůjčce musí být archivně zpracovány, evidovány a zpřístupněny příslušnými pomůckami. Musí být jednotlivě označeny identifikačním názvem Archivu hlavního města Prahy, názvem fondu (sbírky) a očíslovány po listech, stránkách, kusech. Pokud není vyznačení fondu a číslování (foliace, paginace) provedeno trvalým způsobem, doplní se pro účel výpůjčky tužkou na nenápadném místě (rubu) dokumentu. Dokumenty z fondů dosud archivně nezpracovaných se mimo archiv zásadně nepůjčují.
6. Archiv hlavního města Prahy jako půjčitel má právo požadovat pojištění vypůjčených archiválií ještě před jejich převzetím vypůjčitelem a určit pro tento účel pojistnou hodnotu těchto archiválií. Při stanovování pojistné částky se přihlíží k historické a umělecko-řemeslné hodnotě archiválie a k nákladům na restaurování v případě jejího poškození. Tato částka je uvedena v příloze ke Smlouvě o výpůjčce archiválií s názvem: Seznam půjčených archiválií s pojistnými částkami. Písemný doklad o uzavření pojištění musí být zaslán Archivu hlavního města Prahy před zapůjčením archiválie.
7. Vypůjčitel plně odpovídá za škodu vzniklou na vypůjčených archiváliích od okamžiku jejich převzetí do okamžiku jejich vrácení půjčiteli. Je povinen se v tomto ohledu řídit požadavky a doporučeními půjčitele.
8. Vypůjčitel je povinen vrátit vypůjčené archiválie v dohodnuté lhůtě do Archivu hlavního města Prahy na adresu: Archivní 1280/6, 149 00 Praha 4 a řádně je zde předat pověřenému pracovníkovi. Vrácení výpůjčky se vyznačí do obou stejnopisů Protokolu o předání a převzetí archiválií s údajem, zda archiválie byly vráceny v úplnosti a bez závad. V případě zjištění závady provede o ní pracovník archivu záznam na obou stejnopisech protokolu o předání a převzetí archiválií. Vrácení archiválií se vyznačí v příslušném záznamu Knihy výpůjček archiválií.
9. Vypůjčitel se zavazuje, že vypůjčené archiválie budou použity pouze pro sjednaný účel a nebudou bez písemného souhlasu ředitele Archivu hlavního města Prahy postupovány či zpřístupňovány dalším právnickým ani fyzickým osobám, fotografovány, reprodukovány, publikovány, nebo jinak využívány.
10. Vypůjčitel se podpisem smlouvy o výpůjčce archiválií zavazuje nahradit veškerou skutečnou škodu, která na archiváliích v době od jejich převzetí do jejich vrácení půjčiteli vznikla.
11. Pokud bude zjištěno porušení podmínek, stanovených tímto řádem, může Archiv hlavního města Prahy s okamžitou platností ukončit výpůjčku a trvat na

neprodleném vrácení archiválií. V případě komplikací s vrácením si vyhrazuje právo předmětné archiválie vypůjčitelé odejmout na místě.

III. Podmínky pro reprodukování archiválií

1. Reprodukování (fotografování, snímání filmovou, televizní nebo video kamerou, digitalizace) originálů archiválií mimo Archiv hlavního města Prahy se povoluje pouze v případech krajní nezbytnosti, jestliže provedení reprodukce přímo v archivu nedovolují technické, kapacitní nebo prostorové podmínky.
2. Reprodukování je nutno provést způsobem co nejméně poškozujícím originál archiválie a v co nejkratším čase. Technický postup reprodukce vypůjčitel předem projedná s pověřenými odbornými pracovníky archivu. Požadavky a doporučení těchto pracovníků jsou pro vypůjčitele závazné.
3. Reprodukování je možno uskutečnit jen za podmínek, které stanoví restaurátorská a konzervátorská dílna Archivu hlavního města Prahy. Může být prováděno výhradně technickými prostředky a v prostorách, které těmto podmínkám vyhovují. Archiv hlavního města Prahy je oprávněn ověřit si před udělením souhlasu s reprodukcí na místě, zda příslušná kritéria jsou splněna.
4. Reprodukování archiválií je možné pouze za trvalé přítomnosti a dohledu pověřeného pracovníka archivu.

IV. Podmínky pro vystavování archiválií

1. Originály archiválií je možno vystavovat pouze v prostorách k tomu zvlášť uzpůsobených. Po dobu otevření expozice vypůjčitel zajistí nepřetržité střežení pořadatelskou nebo bezpečnostní službou a mimo otevírací dobu expozici zabezpečí proti vniknutí a proti vzniku požáru.
2. Archiv hlavního města Prahy je oprávněn požadovat, aby jeho zaměstnanci byli přítomni při instalaci vypůjčených archiválií a též při likvidaci výstavy.
3. Neurčí-li restaurátorská a konzervátorská dílna Archivu hlavního města Prahy jinak, prostředí ve výstavních prostorách a jejich technické vybavení musí zaručovat stálou teplotu 18° C (max. odchylky v rozmezí 16-20° C), stálou vlhkost 55 % (max. odchylky v rozmezí 50–60 %) a minimální prašnost při pohybu návštěvníků.
4. Vitríny a panely musí být rozmístěny tak, aby na vystavené exponáty nedopadalo přímé světlo ani denní, ani umělé. Osvětlovací tělesa nelze instalovat přímo do vitrín nebo na panely. Neurčí-li restaurátorská a konzervátorská dílna Archivu hlavního města Prahy jinak, je intenzita osvětlení 50 luxů, UV a IR záření musí být ve všech případech zcela odfiltrováno.
5. Všechny vystavené archiválie je nutno chránit speciálním sklem či fóliemi, rozkládajícími ultrafialové záření.
6. Originály lze vystavovat pouze v uzamčených prachotěsných vitrínách zasklených bezpečnostním sklem. Je nutno zajistit stálou ostrahu vitrín.
7. Veškeré materiály použité pro konstrukci výstavních vitrín nebo adjustaci materiálů nesmí uvolňovat škodlivé látky (např. formaldehyd, kyselinu octovou).

8. Originály archiválií je možno vystavovat za výše uvedených podmínek po dobu nejdéle šesti týdnů. Dokumenty, jejichž součástí jsou ručně malovaná nebo kolorovaná barevná vyobrazení, je možno vystavovat po dobu nejdéle čtyř týdnů.
9. Původně přeložené listiny a listy nelze při vystavování násilně vyrovnávat, ani zatěžovat skly nebo předměty, které by je mohly poškodit.
10. Při instalaci archiválií nelze použít k jejich upevnění lepidel, ani jiných prostředků, které by způsobily trvalý zásah do struktury materiálu archiválie (tj. propichovat špendlíky apod.).
11. Vypůjčitel se po dobu expozice zavazuje nést plnou právní odpovědnost za vypůjčené archiválie a uhradí veškerou skutečnou škodu, která by na nich případně vznikla.
12. Archiv hlavního města Prahy si vyhrazuje právo provést prověření vhodnosti a bezpečnosti výstavních prostor i mobiliáře ve smyslu § 61 odst. 2 zákona č. 499/2004 Sb., ještě před vypůjčením archiválií a před udělením souhlasu k jejich vystavení. Vyhrazuje si rovněž právo kontrolovat v průběhu výstavy dodržení podmínek stanovených tímto řádem a v případě jejich porušení ukončit okamžitě vypůjčku s následným postupem dle článku 10 a 11 části II. tohoto řádu.

V Praze dne 29. 11. 2016

Mgr. Petr Jiša
ředitel Archivu hlavního města Prahy